

Cena živini — pada. „Velikanski uspehi“ naših samostojnih se kažejo vsak dan bolj očitno.

Davčne komisije: uspeh naše ljudske in kmetijske stranke.

Naša stranka se je vedno z vso silo borila zoper prehudu davčno pritisk, zoper samovoljnost davčnih uradnikov, ki so ljudem predpisovali davke v poljubni višini in se ni so nič zmenili za zakonska določila. Davčno breme tako pritiska naše ljudstvo, da delavni sloji, zlasti kmetje in obrtniki, že omahujejo pod njegovo težo. V imenu naše stranke je zlasti poslanec dr. Hohnjec s številnimi vlogami in interpelacijami na finančnega delegata v Ljubljani in na finančnega ministra v Beogradu vztrajno in neustrahovano kazal na nered, na neenakopravnost in krivičnost na davčnem polju. Takrat se nobena slovenska stranka niti ni zmenila za obrambo našega glavnega ljudstva. Demokratiki vodja dr. Kukovec je to ljudsko-obrambno delo naše stranke imenoval sataško delo zoper državo. Samostojneži so molčali, ker se niso hoteli zameriti srbskim voditeljem in ker jim je bolj pri srcu lastna korist, nego pa dobrobit naroda. Enkrat je eden izmed njih pristopil za našo stranko s ponižnim upitom, ki je bil slabo posnet iz naših stvarnih interpelacij. — Poslanec dr. Hohnjec pa ni odnehal, marveč se je neprestano oglašal v Ljubljani in v Beogradu s protesti in zahtevami. Neumorno delo naše stranke je doseglo uspehe. Mnogoteremu posamezniku se je popravila krivica, ki se mu je storila s predpisom davka. Sedaj je tudi upati, da bo sploh konec samovoljnosti uradnikov pri odmeri davka. Ta konec bodo povzročile davčne cenilne komisije. Preteklo je nekako mesec dni, odkar je finančni delegat v Ljubljani na tozadevno vprašanje odgovoril poslancu dr. Hohnjcu, da se bodo cenilne komisije vpeljale, da je finančno ministrstvo že

pristalo na to, samo da je treba rešiti še nekoliko postranskih stvari.

Če se je zdaj zgodilo. Začasni zakon o proračunskih dvajsetinah z dne 27. junija 1921, „Službene Novine“ št. 154, usreza že ponovno izraženi želji davčnih zavezancev, da se vzpostavi cenilne komisije za dohodnino in prireditelne komisije za pridobnino. Da se pospeši volilno postopanje, so dosedanj predpisi, ki so bili proračunjeni za povsem druge razmere, kolikor mogoče poenostavljeni. Najvažnejši sta dve izpremembi: 1. Da se uvede ustna volitev namesto pismene. 2. Da se v dohodninske komisije ne voli več po volilnih razredih, marveč v eni sami skupini. Interesirani krogi nekvarno morebitnim preuredbam v prihodnjih letih, ako bi se izkazale za potrebno, tem spremembam niso ugovarjali, samo da pridemo čimprej do komisij. Volilci se bodo opozorili na volitve, volilni dan, način in kraj volitev v „Uradnem listu“ in po javnih razglasitvah po občinah. Posebne poveljnice in glasovnice se ne bodo razpisovale. Volitve se bodo pa vršile v nedeljo in na sedežu vsakega davčnega okraja in ne kakor do sedaj le na sedežu davčnih oblastev. Ako bi se volitve ne udeležili vsaj trije volilci, pa preide pravica izbrati polovico dohodninske komisije na poverništvo za notranje zadeve in pri prirediteljskih komisijah na trgovsko in obrtniško zbornico. Volitev v dohodninske komisije se bo na podstavi teh določil izvršile tako, čim sestavijo davčna oblastva volilne imenike v pletče reklamacijski rok, tako da bodo prireditelne dohodnino za leto 1921 in prejšnja leta, v kolikor se ni odmerjena, zopet cenilne komisije.

Drofenika, dr. Vošnjaka, Kirbiša in Pucija za naše ljudstvo, namreč neznošno velike davke. Ko dobivate vi kmetje in obrtniki plačilne naloge z nezasišano visokimi predpisi, ko vas rubijo, ko morate iskati posojilo, da plačate deset in deset vrst davkov, se spomnite, da so ta bremena uspeh „samostojnih“ posancev. 28. novembra se zahvalite za ta uspeh! Urek si zida novo hišo, Mermolja veriži, Kirbiš in Drofenik barantata, vsi živijo življenje vojnih dobičkarjev, a ti kmet, obrtnik in delavec pa trpi in plačuj, da krvavo gledaš! Sami uspehi „Samostojne“!

Davčne cenilne komisije se bodo vpeljale koncem septembra ali začetkom oktobra. Sedaj sestavljajo volilne imenike. Volitev se bo vršila na najbolj starokopitni način. Volilec bo moral, ako bo hotel izvrševati svojo volilno pravico, priti na sedež okrajnega sodišča in tam ustmeno glasovati za svoje kandidate. Večje budalosti si demokraciji in samostojni, ki so pri volitvah, niso mogli izmisliti. Pomislite: Iz celega mariborskega sodnega okraja, ki šteje 82 občin, bodo en dan morali priti vsi, ki plačujejo dohodnino, v Maribor. Tudi ona desetina ne bo prišla na vrsto. In oddaljeni kraji bodo ostali brez zastopstva, ker bodo volilci iz Maribora in okolice prvi zasebni odhod k volišču. Zahtevamo, da se glasuje na isti način, kakor se je vedno pred vojsko cenilne komisije. Zadržujte naj, da nekdo skupno pobere usadne glasovnice in jih napišane lažni volilni komisiji. Ljudje si bodo prizanali mnogo dragocenega denarja.

Učitelji — špiceljni davčnih oblast. Ljudstvo vzdihuje pod neznošnim pritiskom krivično odmerjenih dohodninskih davkov. Znano je, da je že prejšnja Avstrija gojila denuncijantstvo kmetijskega prebivalstva z nastavljanjem tajnih voharov, ki so davčnim oblastem naznanjali, kakšne dohodke ima ta ali oni kmet. Razume se, da je ljudstvo iz dna duše sovražilo take ovaduhe, ker so „delali“ večinoma zelo pristransko. „Svojim“ pristajšem so prizanašali, za to pa tem bolj neusmiljeno udrihali po svojih nasprotnikih. Tudi zdaj se vrši ovaduhstvo kmetijskega ljudstva davčnim uradom na isti način. Neki učitelj je izjavil pred pričami (ime učitelja in priča na razpolago v uradništvu), da so učitelji prisiljeni dati podatke o premoženju kmetov, oziroma o njihovih dohodkih — ker jim tozadevne oblasti pošiljajo vedno vprašalne pole, da jih izpolnijo! — Ako torej ti ubogi kmet dobiš plačilni nalog v gorostastni višini, vzemi ponižno klobuk pod pazduho ter se podaj k svojemu liberalnemu učitelju, da ti razjasni položaj. Ako mu obljubiš, da prestopiš v liberalni (demokratski vladni) tabor, boji prepričan, da se bo tvoj dohodninski davek znižal vsaj za eno desetino.

Dijaki, bliža se kulturno-socialni tečaj pri Sv. Trojici. Veliko se vas je, ki še se doslej niste javili. Storite to nemudoma na naslov: stud. phil. Joško Padovnik, Sv. Trojica v Slov. goricah. Natančnejši program lahko berete v „Straži“ in „Slovencu“. Govorniki jamčijo, da bo tečaj v vsakem oziru izvanredno poučen. Stroški bodo malenkostni, ker za dneve tečaja ne bodo presegali 40 K. Hrana bo sicer preprosta, a zato obilna, skupna za vse enaka. Udeležite se lahko vsi t. prileškega orlovskega tabora v Ptuj v nedeljo dne 31. julija. V pondeljek bo razkazoval profesor zgodovinar zanimivosti starega Petovija, v torek je izlet na Ptujsko goro, v sredo odhod k Sv. Trojici. — Dobrodošli naši gg. organizatorji. — Priprav. odbor.

Orlovska prireditve v Jarenini se je preteklo nedeljo izborna obnesla. Udeležba je bila naravnost sijajna. Tudi mariborski gostje so bili v častnem številu zastopani. Odbor se zahvaljuje vsem cenj. darovalcem raznih dobičkov kar najpriskrbeje. Nedeljskega uspeha se jareninski Orel lahko raduje. Tistim, ki so govorili: „Orel nima bodočnosti!“ bodi nedeljska prireditve dokaz, da Orel še ni in tudi ne bo obhaja strah za svojo bodočnost. Mi gremo naprej, mi strelci!

Zbirajte poštne znamke! Prosimo naše prijatelje in prijateljice, da zbirajo obrabljene poštne znamke. Neka družba jih potrebuje vsako množino. Znamke ne smete strgati s kuvertov, temveč jih morate s škarjami tako izrezati, da ne pokvarite nobenega znamkinega roba. Nabrane znamke pošljite v kuvertu ali paketu kot »tiskovino« na naslov: »Tajništvo Slov. ljudske stranke« v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Pri št. oo. kapucinskih v Celju se vrši 31. julija, 1. in 2. avgusta slovesna tridnevna v spomin 700letnice ustanovitve 3. reda sv. Frančiška.

Število birmancev v letu 1921. Že mnogo let ni bilo birmancev tako veliko kakor letos. V zadnjem, četrtem dekanatu je prejel zakrament Svetega Duha na Hajdini 402, pri Sv. Juriji na Ptuj 608, pri Sv. Petru in Pavlu v Ptuj 712, pri Sv. Urbanu 372, pri Sv. Marku 430, pri Sv. Marjeti 509 in pri Sv. Lavrenciju v Slov. goricah 471, skupno 3504 otrok. S prejšnjimi skupaj je bilo letos 14.974 birmancev.

Slovesnosti pri Sv. Miklavžu nad Laškem. Pri nas se je vršil sprejem novega g. župnika Jakoba Cebašek, doslej kaplana pri Sv. Martinu pri Saleku. Pri prvem slavoloku so pozdravili novodošlega župnika cerkveni ključarji in občinski odbor, pri šoli pa gospod nadučitelj, v imenu šolske mladine pa je posebno ganljivo nagovorila gosp. župnika učenka Boštela. Novemu gospodu želimo: Na mnogo leta!

Minister Draškovič umorjen. Dne 20. julija t. l. predpoldne je bil v Dolenjih izvršen napad s samokresom na ministra Milorada Draškoviča. Minister je jako rad zahajal v prijazen gaj v bližini mesta. Ob navadni uri je prišel v gaj s svojimi otroci. V njegovi bližini so se nahajali v njegovo osebno varstvo en dektiv in dva orožnika. Minister se je s svojo dečo zelo živahno razgovarjal in zabaval, ko je prišel mimo počasi in mirno mlad človek, se nekoliko ustavil in navidezno z zanimanjem opazoval to rodbinsko sliko. V hipu je potegnil samokres iz žepa ter oddal št. strele. En strel je zadel ministra v srce, tako, da je obležal na mestu mrtve. Na napadalca so se zagnali detektiv in oba orožnika ter ga prijeli. Napadalec se zove Alija Alijagić, je mizarski pomočnik, komunist in srbski muslim, doma iz Bjeline. Truplo umorjenega ministra so s posebnim vlakom prepeljali iz Dolenj mimo Zagreba v Beograd, kjer se je v nedeljo vršil na državne stroške slovesen pogreb umorjenega ministra.

Splošna silna vročina je zavladala v naših krajih. Ljudem, zlasti v hribovitih krajih primanjkuje vode. V Dalmaciji pa vlada taka vročina, da so ljudje skoro celi dan v morju.

Silno neurje v južni Srbiji. Iz krajev južne Srbije prihajajo poročila v silnem neurju in strašni nevihti, ki je pred dnevi tankaj razsajala. Neurje je napravilo ogromno škodo. Žitna polja so zelo hudo prizadeta. Brzjavni in telefonski promet je popolnoma ustavljen, ker je vihar podrli vse drogeve in raztrgal žico. Več oseb je bilo žrtev neurja. Nekega kmeta je vihar vrgel v reko Vardar in le s težavo so ga rešili. Na neki cesti so našli razbit voz in mrtva konja, ki sta bila uprežena. Usoda oseb, ki so bile na vozu, ni znana.

Žandar — morilec. Na vlaku, ki vozi med Koprivnico in Zagrebom, se je dne 24. t. m. izvršil strašen umor. V postaji Dugoselo sta vstopila v vlak brata Rudolf in Franjo Horvatič, prvi davčni uradnik, drugi črkostavec, oba iz Zagreba. Brata sta vriskala in pevala. Kmalu nato je vstopil tudi orožnik s puško ter jima prigovarjal, da naj ne popevata, sicer ju bo aretiral. Razvil se je kratak toda hud prepri, v teku katerega je proglasil orožnik Fr. Horvatiča kot aretiranca. Orožnik je družbo imenovanih, v kateri se je nahajal tudi bančni uradnik Zlatko Arnold iz Zagreba in neki Ivan Kasanda, ki je vstopil v vlak v Sesvetih, pričel zmerjati in jih imenoval komuniste. V nadaljnjem prepriju je stopil žandar Dušan Krušič v kot vagona ter ustrelil med te »komuniste«. Popolnoma nedolžni Zlatko Arnold se je zgrudil takoj mrtve na tla. Rudolfa Horvatiča je strel težko ranil in so ga morali pre-

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V nekem gozdu blizu Delnice na Hrvaškem je dne 20. t. m. ob 9. uri 15 minut dopoldne izvršil Bosance Alija Alijagić umor bivšega ministra notranjih zadev Milorada Draškoviča. Ministra Draškoviča so pokopali v Beogradu z velikimi častmi. Takoj po umoru je sklical ministrski predsednik Nikola Pašić ministrsko sejo, v kateri je vlada sklepala o korakih, ki naj se pod vzamejo proti rovarstvu komunistov. Izšla bo takozvani „zakon o zaščiti države“, ki naj bi zapel komunistični stranki smrtno pesem. Kakor izgleda, bo vlada pri tem trčila na velike težave. Komunisti so nameravali ubiti poleg Draškoviča še ministrskega predsednika Pašića in ministra Pribičevića. Preiskave po nadaljnjih so-krivcih so v polnem teku. Vlada namerava komunistično stranko razpuščiti, poslance pa izročiti sodišču. Poslanec bodo baje izgubili svoje mandate. — Madžarska mirovna pogodba vsebuje določbo, po kateri bo Jugoslavija morala v prav kratkem času izročiti premogovniško ozemlje okoli Pebuha z mestom vred Madžarom. Pogodba je stopila v veljavo dne 26. t. m. — Kraljevi namestnik Ivan Hribar se je pripeljal dne 26. t. m. skozi Maribor, kjer so ga pozdravili predstavniki oblasti, v Ljubljano. Kr. namestnik bo imel to nalogo, da po do- ločilih nove ustave izvede razdelitev Slovenije v dve oblasti: v ljubljansko in mariborsko. S tem je avtonomija Slovenije proti volji velikanske večine slovenskega ljudstva za enkrat pokopana. — Gor. Slovijo. Ki je pozorišče vedno se ponavljajočih nemirov med Nemci in Poljaki, nameravajo spreminiti po ameriškanskem načrtu v samostojno ozir, neodvisno državo. Sestaviti bi se imela po tem načrtu vladna komisija, v kateri bi bili zastopani Italijani, Nemci in Poljaki. — V Rusiji je izbruhnila strašna lakota. Nad 30 milijonov ljudi je v Vzhodni Rusiji na milost in nemilost izročeni gladi in nalezljivim bole-

nim. Silna suša je uničila vse posevine, tako, da je mogočna Rusija, ki je svojčas zalagala z žitom vso Evropo, danes navezana na nujno pomoč evropskih držav. V nekaterih gubernijah umira na stotine in stotine ljudi v pomankanju vsakdanjega kruha. Sovjetska vlada je sicer prosila za pomoč Evropo, toda kdo naj v tej neurejeni državi brez zadostnih železnic pomaga milijonom ruskih seljakov ki prebivajo daleč proč od velikih naselbin? Ruski pisatelj Maksim Gorki je postal nemškemu pisatelju Gerhard Hauptmann-u obupen oklic na človeštvo Evrope, da naj nemudoma pomaga s kruhom in zdravili, sicer bo velika večina izmučenega ruskega naroda poginila na lakoti.

Tedenske novice.

V Braslovcah bo v nedeljo 31. julija po ranem sv. opravilo shod Kmetiskem zveze. Govori narodni poslanec dr. Hohnjec.

Kmetijski list vedno piše o velikih uspehih samostojnih poslancev. Da je to navadna farbarija in da samostojni poslanci niti ne vedo, kako se mnoge zadeve razvijajo, se je že večkrat dokazalo. Kot nov dokaz navajamo sledeči slučaj: Pred kratkim se je vozil »dični« poslanec Drofenik, ki je v zbornici lagal o duhovnikih, z nekim majorjem, kateri mu je tožil, da častniki, ki so bili upokojeni meseca januarja, še do danes niso dobili nakazanih pokojnin. Prav samozavestno je odprl Drofenik usta in povdarjal, da kaj takega sedaj, ko vladajo demokraciji, ni mogoče. G. Drofeniku svetujemo, naj se tozadevno obrne na svojega prijatelja Dolfe Ribnikarja v Ljubljani, v Beogradu pa lahko po finančnem ministru zve, da so kupčije za Turki in samostojneži stale državo toliko, da so vse kase prazne. Posamezniki so dobili milijone, a ljudem, ki so 30 ali več let bili v državni službi se niti penzije ne nakažejo.

Velik uspeh poslancev Samostojne kmetijske stranke! Zaduži »Kmetijski list« je pozabil poročati o velikem uspehu Mermolja, Ureka,